

Sygn. akt: II Ca 497/17

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny-Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Oleksiak (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Katarzyna Serafin-Tabor

SO Jarosław Tyrpa

Protokolant sądowy: sekretarz sądowy Elżbieta Łojewska

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2017 r. w Krakowie

na rozprawie sprawy z wniosku Gminy Miejskiej K.

przy uczestnictwie W. S., R. G. i M. K.

o ustanowienie kuratora spadku

na skutek apelacji uczestniczki R. G.

od postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa -Śródmieścia w Krakowie

z dnia 18 października 2016 r., sygnatura akt VI 2 Ns 1875/98/S

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w pkt 2 w ten sposób, iż nadać mu brzmienie:

„ 2.odmówić zatwierdzenia sprawozdania kuratora spadku po S. F. (1) W. S. za okres od dnia 20 marca 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku w części obejmującej:

- poszukiwanie spadkobierców po S. F. (1),

- zestawienie wpłat za czynsze i media,

-wydatek w zakresie opłaty od pozwu przeciwko Firmie Handlowo Usługowej (...), (...) sp.j.w K.,

- wydatek związany z obsługą prawną wynikający z faktury z dnia 15 grudnia 2015 roku, (...),

- wydatek związany ze sporządzeniem projektu remontu elewacji frontowych wynikający z faktury z dnia 14 grudnia 2015 roku, nr (...),

- umowę najmu lokalu użytkowego z dnia 20 kwietnia 2015 roku obejmującej lokal (...) oraz część nieruchomości gruntowej o pow. ok. 80 m²,

a w pozostałej części sprawozdanie zatwierdzić”,

II. uchylić zaskarżone postanowienie w pkt 3 i w tej części sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania,

III. w pozostałej części oddalić apelację.

SSO Katarzyna Serafin-Tabor SSO Katarzyna Oleksiak SSO Jarosław Tyrpa

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 października 2016 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa Podgórze w Krakowie w pkt 2 zatwierdził sprawozdanie Kuratora spadku po S. F. (1) W. S. za okres od 20 marca 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku, a w pkt 3 oddalił wniosek o odwołanie z funkcji kuratora W. S.. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy wskazał, iż W. S. pełni funkcję kuratora spadku po S. F. (1) od 20 marca 2015 roku, kiedy to przejął tę funkcję po poprzednim kuratorze M. M.. W ramach czynności związanych z poszukiwaniem spadkobierców zainicjował postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po S. J. F. (I Ns 62/16/S) oraz po L. F. z domu F. (I Ns 63/15/S), a nadto próbował nawiązać kontakt ze spadkobiercami S. F. (1). W zakresie zarządu majątkiem spadkowym ustalił zaś, iż kurator prowadzi działania w celu wyegzekwowania odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu od spółki PHU (...) sp.j aby uzyskać środki na remont dachu, posadowienie budynku i wykonanie izolacji przeciwwilgociowej fundamentów. Zawarł nadto umowę najmu lokalu o pow. 300 m² ze spółką (...) na okres 10 lat za kwotę 30 000 zł. Sąd Rejonowy ustalił nadto, iż w okresie objętym sprawozdaniem wykonano remont lokalu nr (...), wymieniono drzwi wejściowe w mieszkaniu (...), wzmocniono konstrukcję bramy wjazdowej od ul. (...), remont mieszkania nr (...), wymianę drzwi wejściowych do korytarza wspólnego dla mieszkań nr (...), wymię stolarki okiennej w mieszkaniu nr (...), uszczelnianie dachu. Kurator zlecił wystąpienie z pozwem, przeciwko B. (...) sp.j o zapłatę kwoty odszkodowania za bezumowne korzystanie nieruchomości należącej do masy spadkowej, a suma dochodzonego roszczenia to kwota 749 664 zł. W sprawie tej zawarto ugodę w wyniku którego masa uzyskała przysporzenie w kwocie 400 000 zł. Sąd Rejonowy ustalił też, że przychody z nieruchomości były wyższe od wydatków. W tym stanie faktycznym Sąd Rejonowy powołując normę art. 667 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 615 k.p.c i 937 k.p.c. wskazał, iż stan nieruchomości i poszczególnych lokali jest katastrofalny a kurator podejmuje w możliwym zakresie próby przywrócenia waloru ekonomicznego poszczególnych lokali i poddaje je remontom celem wynajmu wolnorynkowego, z czego nie można czynić mu zarzutu, gdyż przed koniecznością czynienia takich inwestycji został postawiony za sprawą samej uczestniczki R. G., która zaskarżając postanowieniu Sądu wyrażające zgodę na uzyskanie przez kuratora dotacji na remont generalny nieruchomości, zaprzęściła jej otrzymanie, wobec upływu terminu do złożenia stosownych dokumentów. W ocenie Sądu Rejonowego kurator racjonalnie też typuje firmy wykonujące remonty bazując na swoim doświadczeniu. Nadto poszukuje i pozyskuje źródeł dochodu dla nieruchomości poprzez wynajem lokali i dochodzenie należności od spółki (...) za bezumowne korzystanie z lokalu. Z tych też względów Sąd Rejonowy oddalił wniosek R. G. o odwołanie z pełnienia funkcji kuratora spadku W. S..

Apelację od tego orzeczenia, gdyż jako apelację należy zakwalifikować także wniesione zażalenie (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2008 r. III CZP 12/08 OSNC 2009/6/78 i uchwała Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2001 r. III CZP 51/00 OSNC 2001/6/ Biul.SN 2008/4/6, Wspólnota (...)) złożyła uczestniczka R. G., zarzucając naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na wynik sprawy, a to art. 667 § 1 k.p.c w zw. z art. 931 § 2 k.p.c poprzez brak odwołania W. S. z funkcji kuratora spadku po S. F. (1), gdy w istocie w niniejszej sprawie zaszyły przesłanki do odwołania z pełnionej funkcji bowiem naruszył on zasady prawidłowego sprawowania zarządu masą spadkową, art. 233 § 1 k.p.c w zw. z art. 13 § 2 k.p.c poprzez bezzasadne uznanie, że kurator spadku podejmuje czynności prawidłowej gospodarki i zarządu masą spadkową jak również, że kurator ten podejmuje działania mające na celu ustalenie faktycznego kręgu spadkobierców, podczas, gdy w istocie, że zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, a zwłaszcza z zeznań kuratora spadku z dnia 18 października 2016 roku wynika, iż kurator dopuszcza się czynności niezgodnych z zasadami prawidłowej gospodarki i zarządu masą spadkową oraz nie zmierza do ustalenia faktycznego kręgu spadkobierców po S. F. (1), naruszenie art. 937 § 2 k.p.c w zw. z art. 667 § 1 k.p.c. poprzez brak odmowy zatwierdzenia sprawozdania kuratora, gdy zostały spełnione przesłanki do odmowy

zatwierdzenia sprawozdania, bowiem sprawozdanie nie wykazuje jakie czynności podjął kurator w przedmiocie ustalenia kręgu spadkobierców, art. 937§ 2 k.p.c w zw. z art. 667 §1 k.pc. i art. 935 § 3 k.p.c poprzez brak odmowy zatwierdzenia sprawozdania kuratora , gdy zostały spełnione przesłanki do odmowy zatwierdzenia sprawozdania, bowiem sprawozdanie nie wykazuje zarządzania majątkiem spadkowym według zasad prawidłowej gospodarki jak również nie wykazuje, aby czynności przekraczające zwykły zarząd były podjęte za zgodą sądu. W oparciu o te zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia w pkt 2 i 3 przez odmowę zatwierdzenia sprawozdania kuratora spadku za okres od 20 marca 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz odjęcie W. S. zarządu nad masą spadkową po S. F. i wyznaczenie nowego kuratora spadku.

W uzasadnieniu zarzutów apelacji skarżąca podniosła, iż kurator nie daje rękojmi prawidłowego zarządu masą spadkową i nie podejmuje faktycznych działań zmierzających do ustalenie kręgu spadkobierców po S. F. (1), co wynika z samego sprawozdania, które jest lakoniczne i nieściśle, a przede wszystkim cechuje się brakiem w dowodach , które mają potwierdzać podejmowane przez kuratora czynności w zakresie zarządu nad masą spadkową oraz z zeznań kuratora. W szczególności apelująca podniosła, iż kuratora nie wykazał jakie działania podjął celem ustalenia spadkobierców po S. F. (1), nie wskazał stanu prowadzonych przez niego spraw o stwierdzenie nabycia spadku po S. F. (2) i po L. F. z domu F., nie podał jakie czynności podjął celem skontaktowania się ze spadkobiercami. W zakresie zarządu majątkiem spadkowym skarżąca podniosła, iż na podstawie złożonego przez kuratora sprawozdania nie sposób ocenić czy stosuje on prawidłowe zasady gospodarowania, bowiem dokonanych wpłat i ich źródeł w żaden sposób nie udokumentowano. Kurator nie wskazał ile lokali wynajmuje, jaki czynsz jest z tego tytułu osiągany, czy są zaległości czynszowe, a jeśli tak to jakie czynności w tym przedmiocie kurator podejmuje. W ocenie apelującej w zakresie wydatków budzi zastrzeżenia koszt wykonania projektu remontu elewacji frontowej wraz z wyminą stolarki, wydatki na remont lokalu nr (...), remont dachu, wymianę drzwi w lokalu (...), obsługę prawną . Dodatkowo skarżąca zarzuciła, iż w sprawozdaniu brak informacji na temat umowy najmu lokalu użytkowego z nowym najemcą , mimo, iż z informacji uczestniczki wynika, iż taką umowę kurator zawarł. Uczestniczka podniosła, iż według jej informacji nowy najemca nie daje rękojmi należytego wykonania umowy, a nadto wynajęcie lokalu o pow. ok. 700 m2 z którego dochód ma pokryć koszty utrzymania całej kamienicy jest w ocenie apelującej czynnością przekraczającą zakres zwykłego zarządu, która wymaga uzyskania zgody sądu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest częściowo uzasadniona.

Na wstępie podkreślenia jednak wymaga , iż przedmiotem zaskarżenia jest orzeczenie Sądu Rejonowego w przedmiocie zatwierdzenia sprawozdania kuratora spadku po S. F. (1) za okres od 20 marca 2015 rok do 31 grudnia 2015 roku oraz wyrzeczenie w przedmiocie oddalenia wniosku o odwołanie W. S. z funkcji kuratora spadku. W zakresie pierwszego ze wskazanych wyrzeczeń badaniu sądu podlegały zatem czynności kuratora podjęte we wskazanym przedziale czasowym tj. 9 miesięcy, W. S. objął bowiem funkcję kuratora spadku po S. F. dopiero w marcu 2015 roku, a to po uprawomocnieniu się w dniu 17 marca 2015 roku postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 12 czerwca 2014 roku o odwołaniu poprzedniego kuratora i ustanowieniu nowego. W tej sytuacji zarzuty apelacji obejmujące czynności w zakresie zarządu majątkiem spadkowym poprzedzające wskazany okres nie mogły podlegać ocenie w niniejszej sprawie. Zakres kognicji Sądu Okręgowego wyznaczają bowiem granice rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego określone w sentencji orzeczenia.

W dalszej kolejności zaznaczyć należy, iż zgodnie z art. 667 § 1 i 2 k.p.c podstawowym obowiązkiem kuratora spadku jest podjęcia starań w przedmiocie wyjaśnienia, kto jest spadkobiercą, i zawiadomienie spadkobierców o otwarciu spadku. Kurator zarządza nadto spadkiem, zgodnie z art. 667 § 2 i art. 935 § 1 k.p.c. Podobnie zatem jak zarządca zajętej nieruchomości obowiązany jest wykonywać czynności potrzebne do prowadzenia prawidłowej gospodarki; ma prawo pobierać w swoim imieniu - zamiast nieznanych spadkobierców - pożytki z nieruchomości, spieniężać je w granicach zwykłego zarządu oraz prowadzić sprawy, które przy wykonywaniu takiego zarządu okażą się potrzebne. Chodzi zatem o to, aby kurator spadku zarządzał nim zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki w celu zachowania spadku w stanie możliwie nieuszczerplonym i niepogorszonym. W zakresie tego zarządu kurator może podejmować

wszystkie czynności faktyczne i prawne zmierzające do zabezpieczenia całości spadku. W sprawach wynikających z zarządu spadkiem kurator może pozywać i być pozywanym (art. 667 § 2 k.p.c. w zw. z art. 935 § 1 zd. 3 k.p.c.). Kurator spadku jest zatem legitymowany czynnie i biernie we wszystkich sprawach związanych z zarządem majątkiem spadkowym w powyższym znaczeniu, z tym tylko zastrzeżeniem, że dla podjęcia czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu potrzebne będzie wcześniejsze zezwolenie sądu spadku (art. 667 § 2 k.p.c. w zw. z art. 935 § 1 zd. 3 k.p.c.). Zauważyć nadto należy, iż analizując pojęcie "sprawy wynikające z zarządu" Sąd Najwyższy uznał, że należy je rozumieć szeroko jako obejmujące sprawy dotyczące zwykłego zarządu oraz przekraczające zwykły zarząd, wszystkie bowiem służą wykonywaniu zarządu polegającego na czuwaniu nad całością spadku. Zgodnie z art. 937 § 1 k.p.c w zw. z art. 667 § 2 k.p.c zarządca składa sądowi w wyznaczonych terminach sprawozdania ze swych czynności, jak również udokumentowane sprawozdania rachunkowe. Sprawozdanie zarządcy winno obejmować wymienienie podjętych przez zarządcę czynności ze wskazaniem celu ich podjęcia, zamierzonych i osiągniętych rezultatów oraz przedstawienie sprawozdania rachunkowego, ze wskazaniem osiągniętych z nieruchomości dochodów i pożytków oraz poczynionych wydatków. Konieczne jest także złożenie dokumentów potwierdzających sprawozdanie rachunkowe. Ocena tego sprawozdania przez sąd prowadzona zaś jest pod względem jego prawdziwości, rzetelności oraz celowości podejmowanych czynności.

Złożone przez kuratora spadku w niniejszej sprawie sprawozdanie z podjętych w okresie od 20 marca 2015 rok do 31 grudnia 2015 roku czynności podlegało zatem badaniu w kontekście wskazanych wyżej kryteriów.

W tym zakresie za zasadny uznać należało zarzut, iż kurator w badanym okresie nie podjął skutecznych i efektywnych czynności zmierzających do wyjaśnienia kto jest spadkobiercą celem zawiadomienia spadkobierców o otwarciu spadku. Jakkolwiek bowiem w sprawozdaniu wskazał, iż złożył wnioski o stwierdzenia spadku po S. F. (2) i L. (v. L.) F. z domu F. , które prowadzone były do akt spawy I Ns 62/15/S oraz I Ns 63/15/S to jednak z lektury z tych akt wynika, iż jedna z tych spraw postanowieniem z dnia 26 sierpnia 2015 roku została zawieszona na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c , a następnie postanowieniem z dnia 3 listopada 2016 roku umorzona, zaś w drugiej wydano w dniu 6 maja 2015 roku zarządzenie o zwrocie wniosku. Kurator nie wykazał zaś by w badanym okresie podejmował inne czynności zmierzające do ustalenia spadkobierców, twierdzenia o podejmowanych kontaktach ze spadkobiercami po S. F. (1) bądź ich pełnomocnikami celem ustalenia niezbędnych danych, czy działania podejmowane dla uzyskania niezbędnych dokumentów dla złożenia wniosku o stwierdzenie nabycia spadku nie zostały w sprawie wykazane ani udokumentowane. W tej sytuacji brak było podstaw do zatwierdzenia sprawozdania w tej części.

Z kolei sprawozdanie z zarządu majątkiem spadkowym podlegało częściowemu zatwierdzeniu. W tej części sprawozdania obowiązkiem kuratora spadku było bowiem nie tylko wskazanie podejmowanych czynności ale także złożenie dokumentów potwierdzających sprawozdanie rachunkowe, a nadto wykazanie celowości, racjonalności i zgodności z zasadami prawidłowej gospodarki podejmowanych działań. Zaciąganie zobowiązań jest bowiem dopuszczalne jedynie wówczas, gdy są one gospodarczo uzasadnione i mogą być zaspokojone z dochodów spadku. Na dokonywanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu kurator potrzebuje zgody sądu spadku (art. 935 § 3 w zw. z art. 667 § 2 k.p.c.). Zauważyć zatem należy, iż mimo wezwania Sądu z dnia 16 maja 2017 roku kurator nie uzupełnił sprawozdania poprzez przedłożenie zestawienia określającego, które lokale są wynajmowane, za jaką stawkę czynszu i jakie z tego tytułu są zaległości. Sprawozdanie złożone dnia 3 lutego 2016 roku zawiera bowiem jedynie ogólne zestawienie wpływów uzyskiwanych z tytułu czynszów i mediów , zaś złożone na wezwanie Sądu wraz z pismem z dnia 7 czerwca 2017 roku zestawienie, zgodnie z wyjaśnieniami kuratora złożonymi na rozprawie w dniu 11 października 2017 roku nie obejmuje okresu sprawozdawczego, a stan na dzień sporządzenia zestawienia. W tej sytuacji trafnie apelacja zarzuca, iż sprawozdanie nie pozwala na ocenę, czy prowadzona w tym zakresie przez kuratora gospodarka była racjonalna, w szczególności czy wpływy z tytułu czynszów najmu są uzyskiwane zgodnie z umowami, czy istnieją z tego tytułu zaległości, a jeśli tak to czy kurator podejmuje czynności wobec najemców celem ich wyegzekwowania. Zauważyć przy tym należy, iż z zestawienia złożonego wraz z pismem z dnia 7 czerwca 2017 roku wynika, iż takie zaległości istnieją, a ich łączy wysokość na dzień sporządzenia zestawienia to ok. 100 000 zł. Porównanie czynszu najmu z wysokością zaległości każe zaś wnioskować, iż obejmują one dłuższy okres. Tymczasem ze sprawozdania kuratora nie wynika by podejmował on działania celem pozyskania z

tego tytułu środków. W ocenie Sądu Okręgowego wydatek związany ze sporządzeniem projektu elewacji frontowej wraz z wymianą stolarki także nie został przez kuratora należyście uzasadniony w kontekście zasad prawidłowej gospodarki. Ze złożonej do akt sprawy faktury wynika bowiem, iż koszt sporządzenia tej dokumentacji wyniósł 18 450 zł i został uiszczony na podstawie faktury wystawionej w dniu 14 grudnia 2015 roku, przy czym kurator mimo wezwania nie przedstawił umowy z wykonawcą, pozwalającej na kontrole tej czynności prawnej co do przedmiotu, terminowości, zgodności z umową. Zasadnie też apelująca podnosi, iż celowość dokonania tej czynności w tym okresie, gdy niesporne jest, że kamienica wymaga remontu dachu, który przecieka i poddawany jest jedynie bieżącym konserwacją, budzi uzasadnione zastrzeżenia. Jakkolwiek bowiem kurator wyjaśnił, iż wykonanie tego projektu było elementem większego przedsięwzięcia, które zamierza zrealizować tj. przekształcenia części lokali mieszkalnych na użytkowe celem podniesienia dochodowości nieruchomości i uzyskania środków na jej remont, to jednak argumentacja ta wydaje się być o tyle nieprzekonująca, iż podjęcie tego typu działań tj. obejmujących istotny remont budynku zmierzający do zmiany przeznaczenia części nieruchomości zdaje się wskazywać, iż nie mieszczą się one w zakresie czynności zaliczanych do bieżących spraw, związanych ze zwykłą eksploatacją rzeczy i utrzymaniem jej w stanie niepogorszonym w ramach aktualnego przeznaczenia. A jeśli tak to wymagałyby zgody sądu. Brak było także podstaw do zatwierdzenia sprawozdania kuratora w zakresie wydatku obejmującego uiszczenie opłaty sądowej od pozwu przeciwko B. oraz obsługę prawą wynikającą z faktury z dnia 15 grudnia 2015 roku (...). Ostateczne bowiem z pisma kurator z dnia 19 października 2017 roku nie wynika, by pozew o zapłatę za bezumowne korzystanie z nieruchomości przeciwko najemcy lokalu użytkowego został złożony (nie wskazano sygnatury), a to wobec zawarcia ugody pozasądowej. W tej sytuacji nie sposób uznać, iż wydatek w zakresie opłaty był uzasadniony. Nie wydaje się przy tym by zgodne z zasadą prawidłowej gospodarki, było uiszczenie tak znacznej kwoty przed złożeniem pozwu w sprawie. (Zauważyć też należy, iż kwota opłaty wskazana w sprawozdaniu (37 483 zł), nie odpowiada kwocie wskazanej w przelewie z tego tytułu dołączonym do pisma kuratora z dnia 19 października 2017 roku (...)) Z tych też przyczyn uiszczenie przez kuratora w grudniu 2015 roku należności z tytułu „wynagrodzenie za obsługę prawną w zakresie powództwa o odszkodowanie przeciwko (...)” a to na podstawie wystawionej w dniu 15 grudnia 2015 roku faktury w jawi się jako nieodpowiadające zasadom racjonalnej gospodarki. Na rozprawie w dniu 11 października 2017 roku kurator wskazał bowiem, iż nie było pisemnej umowy z kancelarią zaś wynagrodzenie miało obejmować prowadzenie negocjacji, przygotowanie pozwu, reprezentację w postępowaniu sądowym łącznie z egzekucją. Tymczasem czynności w zakresie obsługi prawnej ograniczyły się do udziału w negocjacjach i przygotowania projektu pozwu oraz ugody. Przy czym wynagrodzenie zostało wypłacone jeszcze przed zawarciem porozumienia z dnia 24 lutego 2016 roku. Trafne też apelacja podnosi, iż z punktu widzenia zasad racjonalnej gospodarki zastrzeżenie musi budzić zawarta przez kuratora w dniu 20 kwietnia 2015 roku umowa najmu lokalu użytkowego obejmująca lokal (...) oraz część nieruchomości gruntowej o pow. 80 m². Zauważyć bowiem należy, iż w dacie jej podpisania lokal był nadal zajmowany przez poprzedniego najemcę, który ostatecznie, co wynika z zeznań kuratora, opuścił lokal w 2017 roku. W tej sytuacji zawarcie umowy najmu, która miała wiązać strony przez okres 10 lat i określenie stawki czynszu najmu według stawek z daty jej zawarcia, nie znajduje racjonalnego uzasadnienia. Notabene kurator nie wykazał, iż stawka czynszu wskazana w tej umowie odpowiada stawkom rynkowym obowiązującym w tym rejonie, a zatem by zawarcie tej umowy nastąpiło w sposób zgody z zasadami prawidłowego zarządu. Twierdzenia, iż zawarcie umowy najmu mimo braku eksmisji poprzedniego najemcy, uzasadnione było koniecznością pozyskania przez nowego najemcę niezbędnych zezwoleń administracyjnych, jest o tyle nieprzekonujące, iż cel ten możliwy był do osiągnięcia także w inny prawem przewidziany sposób.

Z tych zatem przyczyn w ocenie Sądu Okręgowego brak było podstaw do zatwierdzenia sprawozdania kuratora w zakresie wskazanych czynności. W pozostałym zaś zakresie sprawozdanie podlegało zatwierdzeniu. Podkreślić bowiem należy, iż pojęcie czynności zwykłego zarządu oraz czynności przekraczających zwykły zarząd nie zostało ustawowo zdefiniowane. Przyjęte zostało w doktrynie, że ocena czynności podejmowanych przez zarządcę powinna być dokonywana z uwzględnieniem wszystkich okoliczności odnoszących się do przedmiotu współwłasności i jej charakteru. Na zwykły zarząd składają się czynności zaliczane do bieżących spraw, związanych ze zwykłą eksploatacją rzeczy i utrzymaniem jej w stanie niepogorszonym w ramach aktualnego przeznaczenia. Temu zatem celowi, wbrew zarzutom apelacji służyły podejmowane przez kuratora czynności w zakresie remontu lokalu nr (...), remontu dachu, naprawy pęknięcia bramy wjazdowej. Co do zakresu prac remontowych w lokalu nr (...) kurator przedstawił umowę z

wykonawcą oraz wyjaśnił, iż prace te były konieczne wobec zalania lokalu, zaś kwestia złego stanu technicznego dachu w istocie nie jest kwestionowana w sprawie. Podejmowane w tym zakresie czynności kuratora miały zatem na celu zachowanie substancji rzeczy i korzystanie z niej zgodnie z przeznaczeniem.

Czynności objęte zaś fakturami : z dnia 20 stycznia 2015 r. (obsługa prawna), z dnia 12 lutego 2015 roku dotycząca wymiany drzwi w lokalu (...) i (...) oraz 28 stycznia 2015 roku remont mieszkań (...) oraz naprawa dachu jako dotyczące okresu w którym W. S. nie pełnił funkcji kuratora spadku po S. F. (1) nie mogły stanowić przedmiotu oceny w niniejszej sprawie.

Wobec wskazanych zastrzeżeń co do sprawowania przez kuratora spadku swojej funkcji, ponownego rozważenia wymaga, czy w sprawie zaistniały przesłanki zwolnienia W. S. z funkcji kuratora i powierzenie tej funkcji innej osobie. W ocenie Sądu Okręgowego dotychczasowy sposób sprawowania kurateli w niniejszej sprawie przez W. S. nie uzasadnia przyjęcia, że gwarantuje on prawidłowe jej sprawowanie w dalszym okresie. Kurator sprawując swoją funkcję przez okres 9 miesięcy nie podjął bowiem efektywnych działań celem ustalenia spadkobierców, a złożone przez niego sprawozdanie z zakresu zarządu majątkiem jest niepełne i obejmuje czynności, które nie odpowiadają zasadom racjonalnej gospodarki. Podkreślić zaś należy, że zasadniczą przyczyną dla której postanowieniem z dnia 12 czerwca 2014 roku Sąd Rejonowy zdecydował o zmianie kuratora była właśnie kwestia podjęcia skutecznych działań w kierunku ustalenia spadkobierców.

Nie sposób też nie zauważyć, iż kurator spadku zarządza majątkiem spadkowym pod nadzorem sądu spadku. Ustanowiony jest zatem po to, aby realizować zadanie sądu, jakim jest czuwanie nad całością spadku. (art. 666 § 1 k.p.c) Na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu konieczne jest zatem zezwolenia tego sądu, (art.935 § 3 k.pc). Jakkolwiek zatem kurator spadku jest uprawniony do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych i roszczeń związanych z wynagrodzeniem za bezumowne korzystanie z nieruchomości wchodzącej w skład spadku, gdyż są to czynności zachowawcze (a zatem dopuszczalne bez zezwolenia sądu spadku), to jednak ocena zachowania kuratora spadku pod kątem przekroczenia granic zwykłego zarządu wchodzi w grę w sytuacji czynności dyspozytywnych, a za taką uznać należy ugodę. Tymczasem z wyjaśnienia kuratora na rozprawie w dniu 11 października 2017 roku, wynika, iż kurator mimo świadomości tego stanu rzeczy nie podjął starań w kierunku jej uzyskania. W toku ponownego rozpoznania sprawy w zakresie obejmującym wnioski o zmianę kuratora spadku Sąd Rejonowy rozważył zatem inne kandydatury do pełnienia tej funkcji, których kwalifikacje, rzetelność oraz doświadczenie będą dawać rękojmię należytego sprawowania kurateli. Rozstrzygnięcie tej kwestii w toku postępowania przed Sądem odwoławczy , wobec nie czynienie w tej materii żadnych ustaleń przez Sąd Rejonowy, naruszałoby bowiem zasadę dwuinstancyjności, pozbawiając uczestników prawa do kontroli instancyjnej rozstrzygnięcia.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art.386 § 1 k.p.c, art. 385 k.p.c oraz 386 §4 k.p.c w zw. z art.13§ 2 k.p.c orzeczono jak w sentencji.

SSO Jarosław Tyrpa SSO Katarzyna Oleksiak SSO Katarzyna Serafin - Tabor